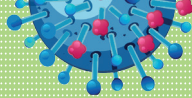

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بحران

دستور عمل راه اندازی مراکز خدمات جامع سلامت منتخب بحران

دستور عمل راه اندازی مراکز خدمات جامع سلامت منتخب بحران برای پوشش افراد مشکوک به بیماری COVID-19

به منظور پاسخگویی به مردم در زمان بحران بیماری کووید-۱۹ ضرورت دارد تعدادی از مراکز خدمات جامع سلامت به مراکز منتخب در زمان بحران تبدیل شوند. این مراکز بعد از ساعت کاری معمول باید حداقل تا ساعت ۲۴ برای بخش درمان سرپایی به فعالیت خود ادامه دهند. شرایط انتخاب این مراکز برحسب نوع منطقه (کلان شهر یا شهر عادی و روستا) متفاوت است و مراکز شبانه روزی حتما جزو این مراکز محسوب خواهند شد.

الف- در کلانشهرها:

در شهرهایی که بیش از یک منطقه شهرداری دارند، در هر منطقه شهرداری از بین مراکز خدمات جامع سلامت شهری یا شهری روستایی موجود، برحسب تراکم جمعیت و شیوع بیماری بین ۱ تا ۳ مرکز برترتیب اولویت یک، دو و سه انتخاب می‌شوند تا برای فعال سازی ارائه خدمات تا ساعت ۲۴ آماده گردند. در اولین فاز، مرکزی که به عنوان اولویت اول انتخاب می‌شود، فعال خواهد شد و چنانچه شیوع بیماری و بار مراجعات افزایش پیدا کرد، در فازهای بعدی مراکز با اولویت‌های ۲ و ۳ فعال و در صورت نیاز با مجوز مرکز مدیریت شبکه در اولویتهای بعدی هم فعال می‌شوند.

ب- در سایر شهرها:

در شهرهای فاقد منطقه شهرداری به یکی از شرایط زیر در انتخاب مرکز خدمات جامع سلامت منتخب بحران عمل می‌شود:

مرحله اول فعال سازی مراکز در اولویت اول: بازای هر ۵۰۰ هزار نفر، یک مرکز خدمات جامع سلامت. تبصره: در هر شهر با هر جمعیتی حداقل باید یک مرکز خدمات جامع سلامت، به عنوان مرکز منتخب بحران ایجاد شود.

سایر شرایط ضروری برای مراکز منتخب بحران:

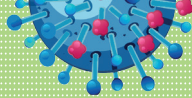
- قرار گرفتن در موقعیت جغرافیایی که تضمین کننده بالاترین سطح دسترسی جغرافیایی مردم منطقه باشد.
- تعیین بیمارستان مرجع هریک از مراکز خدمات جامع سلامت منتخب با هماهنگی معاون محترم درمان.
- برقراری امکان ارجاع سریع افراد واجد شرایط ارجاع از مرکز به بیمارستان مرجع کووید-۱۹

- مراکزی که نیازی به فعال سازی نداشته و بهترین وضعیت ممکن از نظر دسترسی، فضای فیزیکی و نیروی انسانی را داشته باشند، در اولویت اول قرار دارند.
- ب- در مناطق روستایی:
تمامی مراکزی که به عنوان مراکز خدمات جامع سلامت معین در برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی انتخاب شده اند، به عنوان مرکز منتخب بحران تعیین می شوند.

نیروی انسانی شیفت بعد از ظهر در مراکز منتخب ۱۶ ساعته:

- یک نفر پزشک عمومی
  - یک نفر پرستار/بهبیار/اما یا ماما مراقب
  - یک نفر نمونه گیر آزمایشگاه
  - یک نفر پذیرش
  - یک نفر نگهبان/خدمتگذار
- نحوه تامین نیروی انسانی شاغل در شیفت های بعد از ساعت کاری معمول در مراکز منتخب:
- استفاده از نیروهای سایر مراکز در محدوده منطقه شهرداری یا جمعیت تحت پوشش که مقرر شده در ساعت های مذکور، جمعیت این واحدها به مرکز/مراکز منتخب مراجعه کنند.
  - استفاده از نیروهای معرفی شده توسط بسیج جامعه پزشکی یا نظام پزشکی شهرستان یا سایر

- سازمانهای دارای کادر درمانی مانند شرکت نفت، تامین اجتماعی و ...
- تامین نیرو از طریق مرکز بهداشت شهرستان

تجهیزات ضروری مراکز منتخب:

علاوه بر تجهیزات استاندارد مراکز معمولی باید تجهیزات زیر به این مراکز اضافه شود:

- پالس اکسیمتر با مانیتور
- تب سنج لیزری
- اتوکلاو
- دی سی شوک

تغییرات ضروری در فعالیتهای مراکز منتخب:

- رعایت دستورعمل بررسی، معاینه و ارجاع بیماران مشکوک به کووید-۱۹ (مطابق فلوچارت ابلاغ شده توسط مرکز مدیریت بیماریهای واگیردار- معاونت درمان)
- رعایت دقیق دستور عمل های محافظت فردی و ضد عفونی محل مرکز بر اساس دستور عمل ابلاغی مرکز سلامت محیط و کار

• ارجاع بیمار مشکوک به بیمارستان مرجع کووید-۱۹ تعیین شده با هماهنگی مرکز فوریت های پزشکی

تبصره: در سطح استان تهران ارجاع افراد مشکوک به بیمارستان مرجع مطابق دستورعمل های معاونت درمان و سازمان اورژانس کشور و با هماهنگی معاونین بهداشت و درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران و شهیدبهشتی صورت گیرد.

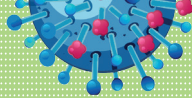
تبصره: برای مراجعه مردم به مراکز خدمات جامع سلامت منتخب بحران، در ساعات ۴ تا ۱۲ شب حتما اطلاع رسانی انجام شود و در ورودی مرکز بنر خوانا نصب گردد.

نحوه همکاری مراکز منتخب با پایگاه های اورژانس ۱۱۵:

• هماهنگی با نزدیکترین پایگاه اورژانس به مرکز خدمات جامع سلامت به منظور تامین یک دستگاه آمبولانس برای استقرار در محل مرکز به جهت انتقال بیماران واجد شرایط (مطابق دستورعمل ها)

• رعایت اصول انتقال بیماران مشکوک توسط آمبولانس های پایگاه های ۱۱۵
کلیه دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی موظف هستند نام و نشانی تمام مراکز خدمات جامع سلامت منتخب با اولویت در هر منطقه شهرداری/شهر/روستا را اعلام کنند ولی باید بترتیب اولویت فعال گردد. زمان فعال سازی اولویت های بعدی بر اساس وضعیت شیوع و بروز در دانشگاه/دانشکده خواهد بود.

در شرایط اپیدمی بیماری باید انحصاراً فعالیت های مربوط به برنامه مبارزه با بیماری در این مراکز منتخب انجام -شود. بنابراین، ضرورت دارد پایگاه سلامت ضمیمه مراکز منتخب به نزدیکترین پایگاه

سلامت غیرضمیمه انتقال یابد. همچنین، نیروهای دندانپزشک، و کارشناس بهداشت حرفه ای که در زمان بیماری، وظیفه خاص مربوط به بیماری ندارند هم باید به سایر مراکز فعال در همان محدوده جغرافیایی منتقل گردند. در مورد کارشناسان سلامت روان و تغذیه می توان تعدادی از آنها را برای آموزش و ارائه مشاوره تلفنی بکار گرفت.

در صورت مراجعه بیماران به مراکز خدمات جامع سلامت عادی (غیر منتخب)، در صورتیکه نیاز به پیگیری فوری یا ارجاع وجود داشته باشد باید به مراکز منتخب بحران یا بیمارستان ها براساس پروتکل های ارسالی به منظور دریافت دارو یا ادامه درمان ارجاع گردند.

در تمامی خانه های بهداشت/ پایگاه های سلامت فعال باید بازای جمعیت تحت پوشش هر بهورز/ مراقب سلامت، تیم های مراقبت با همکاری نیروهای مقاومت بسیج تشکیل شوند. بازای هر بهورز/ مراقب سلامت ۲ تا ۵ تیم مراقبت (با در نظر گرفتن شیوع بیماری در منطقه و تعداد خانوارهای مشمول کنترل و پیگیری) با هماهنگی بسیج برای رصد کردن موارد تماس، غربالگری اطرافانی که در تماس نزدیک بوده اند، آموزش در زمینه پیشگیری، قرنطینه خانگی، مصرف دارو در منزل و تکمیل فرم های پیگیری فعال گردد. لذا، ضرورت دارد در اسرع وقت با همکاری پایگاه های بسیج، ساماندهی تیم های مراقبت بازای هر واحد ارائه دهنده خدمت سطح اول انجام شود.

شیوه پرداخت:

الف: پرداخت به نیروهای شاغل در مراکز خدمات جامع سلامت منتخب بحران:

- برای شیفت صبح همانند سایر نیروها بر مبنای حقوق و سرانه جمعیت ثبت نام شده است
- برای شیفت عصر بصورت هزینه ساعتی به شرح زیر خواهد بود:
- پزشک هر ساعت ۲۵۰۰۰۰ ریال. در صورتیکه متخصص بود ۳۵۰۰۰۰ ریال.
- پرستار یا بهیار یا ماما / ماما مراقب هر ساعت ۱۵۰۰۰۰ ریال
- پذیرش هر ساعت ۷۰۰۰۰ ریال
- نگهبان/ خدمتگزار هر ساعت ۵۰۰۰۰ ریال

ب: پرداخت جبران زحمات همکاران یا کارانه:

- در مورد نیروهایی که در این مراکز برای مبارزه با بیماری تلاش می کنند غیر از حق الزحمه در صورت افزایش ارائه خدمت با نظر رییس مرکز بهداشت شهرستان، کارانه تعلق خواهد گرفت.
- دو شاخص مبتنی بر عملکرد شامل درصد غربالگری و درصد پیگیری و مشاوره از سامانه سیب برای واحد استخراج می شود و میانگین آنها تعیین می گردد. بر مبنای نتیجه میانگین دو فرمول زیر مربوط

دستور عمل راه اندازی مراکز خدمات جامع سلامت منتخب بهران

به هر واحد، کارانه شاغلین در آن واحد به قرار زیر است:
درصد غربالگری معادل جمع غربالگری ها به جمعیت تحت پوشش * ۱۰۰
درصد پیگیری ها/ مشاوره ها معادل جمع پیگیری عادی و فوری یا مشاوره به جمعیت غربال شده * ۱۰۰

- تا کمتر از ۲۵ درصد: حق الزحمه معادل ۲۵ درصد K
- از ۲۵ درصد تا ۵۰ درصد: حق الزحمه معادل ۵۰ درصد K
- از ۵۰ درصد تا ۷۵ درصد: حق الزحمه معادل ۷۵ درصد K
- از ۷۵ درصد تا ۱۰۰ درصد: حق الزحمه معادل ۱۰۰ درصد K
- درمورد پزشکان شاغل در مراکز خدمات جامع سلامت منتخب از شاخص درصد ویزیت انجام شده به موارد ارجاع شده به پزشک استفاده شود و براساس شرایط زیر پرداخت انجام گیرد.
- تا کمتر از ۲۵ درصد: حق الزحمه معادل ۲۵ درصد K
- از ۲۵ درصد تا ۵۰ درصد: حق الزحمه معادل ۵۰ درصد K
- از ۵۰ درصد تا ۷۵ درصد: حق الزحمه معادل ۷۵ درصد K
- از ۷۵ درصد تا ۱۰۰ درصد: حق الزحمه معادل ۱۰۰ درصد K
- درمورد سایر پرسنل شاغل برحسب عملکرد و نظر رئیس مرکز بهداشت شهرستان بین ۲۵ درصد تا ۵۰ درصد عدد K حق الزحمه تعلق می گیرد.
- (عدد K برای کلیه افراد معادل یک میلیون تومان است)

